

שבת עקב

רלא

יִשְׂרָאֵל חָקִי בְּכָל מְאָדְךָ וְקִשְׁרָתָם לְאוֹת עַל יָדְךָ

יַעֲרֹב בְּפִיךָ מִצּוּרֶיךָ וּמִנְפֹת

הַגִּיּוֹן דֶּת חֲשׂוֹקָה נִכְסְפָת

וּמִצּוֹת תְּפִלִּין וְחֶק טוֹטְפָת

5 דָּרֵשׁ נָא בְשֵׁפָה מִזֶּרֶם נוֹטְפָת

הַיּוֹת תִּמְיֵד עַל רֵאשֶׁיךָ חוֹפֶפֶת וְאַחֲרֵי תְּחִינָה יָדְךָ

הַסִּפָּת וּשְׁמַע בְּדֶת הַגִּיּוֹנִים

חֶק אֲשֶׁר פָּרְשׁוּ חֻכְמֵי נְבוֹנִים

כִּי מִנִּיחַ תְּפִלִּין הַגּוֹנִים

שיר על הלכות תפלין. אהבה. כעין שיר אזור. כל אזור הוא קטע פסוק הנגמר במלת "יד(י)ך". סימן: יהודה (פעמים).

1 ישר — אשר, הלל. מאדך — כתר. 3 הגיון — דברי. 4 טוטפת — תפלין. 6 חופפת — מכסה. 7 הגיונים — התורה. 10 וקצים — ומועדים. 11 הגיונים — דברים. 13 ולעתים

השוה ידיד עליון; יצחק אבן גיאת, יפה פעם, מרקוס, ספר שירמן 229—231; מיזליש, סיני עב, שכא—שכת.

1 ישר חקי — על פי תהלים קיט קכח: כל פקודי כל ישרתי, אבן עזרא: ישרתי, היוד תחת אלף בטעם כי אשורני בנות; מלכים א ג יד: חקי ומצותי. בכל מאדך — על פי 2 על פי תהלים קד לד: יערב עליו שיחי; משלי טז כד: צוף דבש אמרי נעם; תהלים יט 2 על פי תהלים קד לד: יערב עליו שיח; משלי טז כד: צוף דבש אמרי נעם; תהלים יט יא: ומתוקים מדבש ונפת צופים; תהלים קיט קג: מזה נמלצו לחכי אמרתך מדבש לפי; יחזקאל ג ג: ותהי בפי כדבש למתוק. 3—4 נכספת... טוטפת — השוה יצחק אבן גיאת, יפה פעם 35—36: ומתאוה עשות מצוה וחק נפשו נכספת, כבר נגלה כי לילה זמן מותר לטוטפת. 3 הגיון — מלשון אמרי פי והגיון לבי, תהלים יט טו. הגיון דת — השוה 7: דת הגיונים. דת — מלשון מימינו אש דת למו, דברים לג ב. חשוקה — השוה גבירול, שירי הקדש כג 38 רכד 20. נכספת — מלשון נכספה וגם כלתה נפשי, תהלים פד ג. 4 תפלין — מלשון ספרים תפלין ומחזות, גטין ד ו. טוטפת — מלשון והיו לטוטפות בין עיניך, דברים ו ה; מספר יחיד על פי יונתן לשמואל ב א י: ואצעדה אשר על זרועו: וטוטפתא (וטוטפת) דעל דרעיה; וראה מלון לשירת הנגיד 417. 5 בשפה מור נוטפת — על פי שיר השירים ה יג: שפתותיו שושנים נוטפות מור. 6 על פי דברים לג יב: חופף עליו כל היום. 6 שופטים ז יא. 7 הסכת ושמע — דברים כז ט. בדת הגיונים — השוה 3: הגיון דת. הגיונים — מלשון שפתי קמי והגיונם, איכה יט טו; מנעו בניכם מן ההגיון, ברכות כח: רש"י: לא תרגילום במקרא יותר מדי; ללשון רבים השוה 12: בטוב הגיונים; גבירול, אלהים אלי אתה 118: זכרני ופקדני לטובה בהתחנני בהגיוני... נשמת כל חי תברך את שמך אדני. 8 חכמים נבונים — על פי דברים א יג: חכמים ונבונים. 9—10 על פי מנחות מד: כל המניח תפלין מאריך ימים; ברכות כב: כל המחמיר בה על עצמו מאריך

10 יֶאֱרִיךְ יָמִים וְקָצִים וְשָׁנִים
וְאִם לֹא יִנִּיחַ בְּטוֹב הַגִּיּוֹנִים
בְּטֵל שְׁמוֹנָה עָשָׂר נְאֻמָּנִים
זָכַר זֹאת וּלְעֵתִים מְזֻמָּנִים
מָזָה אֶל תִּנַּח יֶדְךָ

וְאִם בֵּין תִּבִּין בְּרַעֲיוֹנֶיךָ
15 רְשׁוּם בְּכֶתֶב דֵּת קוֹנֶךָ
שִׁים טוֹטְפוֹת בֵּין עֵינֶיךָ
בְּרוּם קֶן־קֶדֶךָ לֹא עַל פְּנֵיךָ
וְכֵן עַל יֶדְךָ בְּהִכְיָנְךָ
עַל שְׁמֹאלְךָ לֹא בִימִינְךָ
20 בְּקִבְרָת יְהִי נִתְנָךְ
לְמַעַן תַּצְלִיחַ בְּקִנְיָנֶיךָ
וּבְכָל מַשְׁלַח יֶדְךָ

דַּע כִּי שֵׁן וְדַל תִּפְלִין וְקִשְׁרוֹן
וְיֹד וְרִצּוּעוֹת שְׁחֹרוֹת בְּתַפְרוֹן

מזמנים — בימי החול. אל תנח ידך — אל תרף מלהניח תפליו. 20 בקברת — בעבי

לו ימיו ושנותיו; דברים יז כ: למען יאריך ימים. 11 בטוב הגיונים — השהה שמואל, מלאכי רחמים: חלו נא פני אל במיטב הגיון. 11—12 על פי מנחות מד: כל שאינו מניח תפליו עובר בשמונה עשה; והשהה ידיד עליון 44: ודת תפלים אל תעלים פן תעבר בשמונה. 13 זכר זאת — תהלים עד יח. לעתים מזמנים — עזרא י יד, נחמיה י לה. 13 על פי קהלת ז יח: וגם מזה אל תנח את ידך; קהלת יא ו: ולערב אל תנח ידך. 14 בין תבין — משלי כג א. ברעיוניך — מלשון רעיון רות, קהלת א יז; וברעיון לבו, קהלת ב כב: לשון רבים מלשון רעיוןך אל משכבך סלקו (מחשבותיך על משכבך עלו), דניאל ב כט; וראה בן תהלים נז 12 סד 3; בן קהלת שעו; מלון לשירת גבירול. 15 רשום בכתב — דניאל י כא. דת — מלשון אש דת למו, דברים לג ב. קונך — מלשון הלא הוא אביר קנך, דברים לב ו. 16—17 על פי דברים ו ח: והיו לטוטפות בין עיניך; מנחות לו: בין עיניך זו גובה שבראש. 17 לא על פניך — על פי מגלה ד ח: נתנה על מצחו... הרי זו דרך המנחות. 18—20 על פי דברים ו ח: וקשרתם לאות על ידך; שמות יג טז: והיה לאות על ידכה; מנחות לו. לו: על ידכה בה"י זו שמאל... על ידך זו קיבורת... על ידך זו גובה שביד. 20 נתנך — מלשון לבלתי נתן זרע לאחיו, בראשית לח ט; וימאן אדום נתן את ישראל עבר בגבולו, במדבר כ כא; והשהה יצחק אבן גיאת, יפה פעם 32: בכל יום אוץ לנתנם. 21 על פי דברים טו י: כי בגלל הדבר הזה יברכך יי אלהיך בכל מעשר ובכל משלח ידך; יהושע א ח: כי אז תצליח את דרכיך; משלי ד ז: ובכל קנייך קנה בינה; תהלים קד כד: מלאה הארץ קנייך. 22—27 על פי מנחות לה. לה: תיתורא דתפליון הלכה למשה מסיני... מעברתא דתפליון הלכה למשה מסיני... של תפליון הלכה למשה מסיני... רצועות שחורות הלכת למשה מסיני... תפליון מרובעות הלכה למשה מסיני... בתפרן ובאלכסונו... קשר של תפליון הלכה למשה מסיני...

וּבִאֲלִכְסוֹנָן גַּם תִּתּוֹרֶן
 25 עַם רְבוּעָן וְדַת סְדִירָן
 וּמַעֲבָרְתָּן וְנוֹיֵיהֶן לָבָרֶן
 אֲדָנִי לְמֹשֶׁה בְּסִינֵי מִסְרָן

לָכֵן צְרִיכִין גּוֹף נָקִי לְשִׁמְרָן
 כְּאֲלִישֶׁע לְפָרְסָמֶן וּלְבָרְרֶן
 30 וְהִלְשֹׁן בָּם לְאַלְתֵּר יִסְרָן
 וּבִין פֶּר לְכֶסֶת כּוֹרְקֶן וְצוֹרְרֶן
 וְאִם שָׁכַח וְנָס וְלֹא הִעֲבִירָן

הוֹרֵהוּ וְאָמַר לוֹ וְתִקְרָן
 רַב צִמְחָהֶרֶף יִדְרָה

הַמְנִיחַ תְּפִלִּין בְּמוֹרָא
 35 מְבָרֵךְ שְׁתֵּימָם לְפָנֵי קְשִׁירָה

הזרוע העליונה של היד. 22 ודל — והאות ד. 24 תתורן — גשרן, שוליהן. 25 ודת — ודיני. 26 ומעברתן — וההריץ בתפלה של יד להעביר בו את הרצועה. ונוייהן לבין — והצד השחור של הרצועות מבחוץ. 29 כאלישע — כאלישע בעל כנפים שמסופר עליו בתלמוד. 30 לאלתר — מיד. 33 ותקרן — ותזהיר. 35 שתיים — שתי ברכות.

ונוייהן לבר; שבת סב. שי"ן של תפלין הלכה למשה מסיני... דל"ת של תפלין הלכה למשה מסיני... יו"ד של תפלין הלכה למשה מסיני. 22 ודל — מלשון דלית ד"ל. אמר הקדוש ברוך הוא ד"ל ד"ברי ל"עולם. ל"עולם ד"ברי נצב בשמים, אלפא ביתא דרבי עקיבא נוסחא א'; בית המדרש ילינק ג' 21; והשוה ידיד עליון 9; ולצוד דל (ולציר צורת דלת) אל תחדל; גבירול, שתי פעמים 28: לבד החת (האות ח במלת "אחד") אל תשחת והארך דל (האות ד במלת "אחד") כתקנתיו. 25 ודת סדורן — על פי מנחות לד: כיצד סדרן (של פרשיות) קדש לי והיה כי יביאך מימין שמע והיה אם שמוע משמאל... החליף פרשיותיה פסולות. 27 על פי ויקרא כו מו: אלה החקים והמשפטים אשר נתן יי בינו ובין בני ישראל בהר סיני ביד משה; אבות א א: משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע. 28—29 על פי שבת קל: תפלין צריכין גוף נקי כאלישע בעל כנפים... שלא יפיה בהם... שלא יישן בהם. 29 לפרסמן — מלשון ערבה בשביעי מאי טעמא דחיא (מה טעם דוחה) שבת?... כדי לפרסמה שהיא מן התורה, סוכה מג: ולבררן — מלשון לצרף בהם ולברר וללבן, דגיא יא לח. 30—31 על פי ברכות כג:—כד: תפלין... לא יישן בהן... אבל מניחן תחת מראשותיו... בין בר לבסת; בראשית לא לד: ותשימם בכר הגמל; יחזקאל יג יח: הוי למתפרות כסתות על כל אצילי ידי. 30 לאלתר — מלשון צדיקים גמורים נכתבין ונחתמין לאלתר לחיים, ראש השנה טז: 31 כורכן — מלשון ותכריך בוש וארגמן, אסתר ח טו; תפלין... לכרכן בשערן, שבת כת: וצוררן — מלשון צורר מים בעביו, איוב כו ח. 33 ותקרן — מלשון כי קרן עור פניו, שמות לד כט; תהלים סט לב: משור פר מקרין מפריס. 33ב שמואל ב כד טז. 34—40 על פי מנחות לו: על תפלה של יד אומר ברוך אשר קדשנו במצוותיו וצונו להניח תפלין, על תפלין של ראש אומר ברוך אשר קדשנו במצוותיו וצונו על מצות תפלין. 35 על פי מנחות לח: תפלין מאימתי מברך עליהן משעת הנחתן... ועד שעת קשיירה; והשוה ידיד עליון 27.

על תפלת יד בשפה ברורה
אשר קדשנו בלעם אמירה
וצגנו להניחם בטירה
ועל תפלת ראש להיות שמונה
40 אשר קדשנו במלה ונברה

רלב

-----	----	----
כאשר אשמיצה	שמע הגיון	ידיד עליון
כמו דת שעשועיה	בדת תפלין	בחן מלין
ונצגם לרגעיה	לראש קבצה	וארבעה
ליד כהה בקבצה	יהי אחד	ושל היד
פחותם על ורועה	על לבך	5 פחותם

40 (נברה) — טהורה.

רלב שיר על הלכות תפלין. אהבה לפרשת עקב. שיר משולש. כעין שיר אזור. $6+3+3$ הברות. סימן: יהודה.

1 ידיד עליון — עם ישראל ידיד אל עליון. הגיון — לדברי. 2 בדת תפלין — בדין תפלין. דת שעשועיה — דיני התורה. 3 וארבעה — ותפלה בעלת ארבעה בתים. ונצגם לרגעיה — ושמרם כל רגע ורגע. 4 אחד — בית אחד. ליד כהה בקבצה — בשומר

36 בשפה ברורה — וכן תפלת תתברך; על פי צפניה ג ט: שפה ברורה. 40 [נברה] — מלשון עם נבר תתברך, תהלים יח כז.

רלב השוה ישר חקי; יצחק אבן גיאת, יפה פעם, מרקוס, ספר שירמן 229—231; מייזליש, סיני עב, שכא—שכח.

וא על פי דברים לג יב: ידיד יי; במדבר כד טז: שומע אמרי אל ויודע דעת עליון. וב הגיון — וכן גבירול, עזב הגיון 1; מלשון אמרי פי והגיון לבי; עלי הגיון (ה חרוקה, ג דגושה וקמוצה) בכנור, תהלים צב ד. 2א על פי איוב יב יא: הלא און מלין תבחן. 2ג דת שעשועיה — על פי תהלים קיט עז: תורתך שעשועי; משלי ח א—ל: הלא חכמה תקרא... יי קנני... ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים יום יום. 3—4 וארבעה לראש קבעה... ושל היד יהי אחד — על פי מכלתא בא ת, הורוביז-רבין 66: והיה לך לאות על ידך (שמות יג ט) זה כרך אחד של ארבע פרשיות... ולזכרון בין עיניך (שמות יג ט) כיס אחד של ארבע פרשיות; מכלתא, בתוך תנחומא ב יד: תפלין שביד ארבע פרשיות ואלו כלן בכרך אחד. וארבע פרשיות אלו כלן על תפלין שבראש בארבע טופות. 3ג על פי ישעיה כז ג: אני יי נוצרה לרגעים אשקנה... לילה ויום אצננה; שבת מט: תפלין צריכין גוף נקי. 4ג ליד כהה — על פי מנחות לו: ידכה (שמות יג טז) זו יד כהה [גרסת הרי"ף סג]... ידכה בה"י זו שמאל. 5 שיר השירים ח ו. 6 על פי שבת